

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 8. prosinca 2023.
(OR. hr)

8904/16
ADD 1 REV 1 DCL 1

AVIATION 101
RELEX 388
ASIE 29

DEKLASIFIKACIJA

---

dokumenta: 8904/16 ADD 1 REV 1

novi status: Javno

Predmet: Nacrt odluke Vijeća o ovlaštivanju Komisije za otvaranje pregovora o sveobuhvatnom sporazumu o zračnom prometu između Europske unije i njezinih država članica i država članica Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN) u vezi s pitanjima u isključivoj nadležnosti Unije
– donošenje

Za delegacije se u prilogu nalazi deklasificirana verzija navedenog dokumenta.

Tekst dokumenta jednak je tekstu prethodne verzije.

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 30. svibnja 2016.
(OR. en)

8904/16
ADD 1 REV 1

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

AVIATION 101
RELEX 388
ASIE 29

IZVJEŠĆE

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika (dio 1.) / Vijeće / predstavnici vlada država članica, koji se sastaju u okviru Vijeća
Br. preth. dok.:	8313/1/16 REV 1 EU RESTRICTED
Br. dok. Kom.:	15116/15 + ADD 1 EU RESTRICTED
Predmet:	Nacrt odluke Vijeća o ovlaštivanju Komisije za otvaranje pregovora o sveobuhvatnom sporazumu o zračnom prometu između Europske unije i njezinih država članica i država članica Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN) u vezi s pitanjima u isključivoj nadležnosti Unije – donošenje

Za delegacije se u prilogu nalazi navedeni Nacrt odluke Vijeća, kako ga je predložilo predsjedništvo.

NACRT
ODLUKE VIJEĆA

o ovlašćivanju Komisije za otvaranje pregovora o sveobuhvatnom sporazumu o zračnom prometu između Europske unije i njezinih država članica i država članica Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN) u vezi s pitanjima u isključivoj nadležnosti Unije

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 100. stavak 2. i članak 218. stavke 3. i 4.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

budući da:

- (1) Trebalo bi otvoriti pregovore s ciljem sklapanja sveobuhvatnog sporazuma o zračnom prometu s državama članicama Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN).
- (2) Komisiju bi trebalo imenovati pregovaračem.
- (3) Komisija bi trebala voditi pregovore uz savjetovanje s Posebnim odborom i u skladu s ulogama institucija utvrđenima u članku 13. stavku 2. Ugovora o Europskoj uniji i članku 218. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kako ih tumači Sud Europske unije.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

- (4) Kako bi se na najbolji način odgovorilo na interese vanjske zrakoplovne politike Unije, ovlaštenje za pregovore trebalo bi vremenski ograničiti, uz mogućnost produljenja. Prije isteka tog razdoblja Vijeće bi na temelju preporuke Komisije trebalo ocijeniti je li nastavak pregovora u interesu Unije, uzimajući u obzir stajalište država članica ASEAN-a, napredak pregovora i druge čimbenike relevantne za tu ocjenu. Takvo vremenski ograničeno ovlaštenje s mogućnošću produljenja ne bi trebalo imati ograničavajući utjecaj na ovlast pregovarača Unije tijekom pregovora s državama članicama ASEAN-a,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

DECLASSIFIED

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Članak 1.

Komisiju se ovlašćuje da u ime Unije pregovara o sveobuhvatnom sporazumu o zračnom prometu s državama članicama Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN) u vezi s pitanjima u isključivoj nadležnosti Unije.

Članak 2.

Komisija pregovore vodi u skladu s pregovaračkim smjernicama navedenima u Prilogu ovoj Odluci. Pregovaračke smjernice ne mogu se tumačiti tako da na bilo koji način utječu na nadležnosti Unije i država članica.

Članak 3.

Pregovori se vode u savjetovanju s Posebnim odborom i u skladu s postupkom utvrđenim u odjeljku 2. Priloga ovoj Odluci.

Članak 3.a

Ova odluka valjana je tijekom razdoblja od četiri godine od datuma donošenja. Najkasnije šest mjeseci prije isteka razdoblja valjanosti Odluke Komisija može Vijeću dostaviti preporuku za produljenje razdoblja valjanosti ove Odluke. Vijeće nakon ocjene pri kojoj se u obzir uzimaju napredak pregovora, stajalište država članica ASEAN-a i drugi čimbenici relevantni za tu ocjenu može odlučiti produljiti razdoblje valjanosti.

Članak 4.

Ova Odluka upućena je Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće

Predsjednik

PREGOVARAČKE SMJERNICE

za

**sveobuhvatni sporazum o zračnom prometu
s državama članicama Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN)**

ODJELJAK 1.

1. PREGOVARAČKI CILJEVI

Na temelju bliskih političkih i gospodarskih odnosa Europske unije (dalje u tekstu „EU”) i država članica Udruženja država jugoistočne Azije (dalje u tekstu „ASEAN”) tim će se sporazumom morati obuhvatiti niz pitanja koja se ponajprije odnose na otvaranje tržišta između EU-a i ASEAN-a kako bi prijevoznici obiju strana postupno mogli slobodno pružati svoje usluge u skladu s trgovinskim načelima i natjecati se pravedno i jednako te u skladu s usklađenim regulatornim uvjetima.

Cilj pregovora s državama članicama ASEAN-a trebalo bi biti postupno i uzajamno otvaranje tržišta te poboljšanje regulatorne suradnje i konvergencije. Cilj tih pregovora trebalo bi biti sklapanje cjelovita sporazuma između tih dvaju blokova, među ostalim i kako bi se doprinijelo jačanju odnosa između EU-a i ASEAN-a u strateškom sektoru.

Sporazumom bi se trebali osigurati jednaki uvjeti pristupa tržištu ASEAN-a za sve zračne prijevoznike iz EU-a.

2. PODRUČJE PRIMJENE SPORAZUMA

Sveobuhvatnim sporazumom o zračnom prometu strankama bi se omogućilo uspostavljanje jasnog i dosljednog okvira u kojemu mogu konstruktivno razvijati svoje buduće odnose u području zrakoplovstva.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Taj bi se okvir temeljio na globalnom paketu prava i obveza kako bi se, među ostalim, u mjeri u kojoj je to moguće osiguralo i promicalo usklađivanje zakona u području zrakoplovstva s relevantnim normama i zakonodavstvom EU-a u području sigurnosti, zaštite, upravljanja zračnim prometom, zrakoplovne infrastrukture, normi povezanih s okolišem, tržišnog natjecanja, zaštite potrošača, računalnih sustava rezervacija i socijalnih aspekata. Sporazumom bi se obuhvatio niz pitanja kako bi se osiguralo postupno, uzajamno, održivo i uravnoteženo otvaranje tržišta popraćeno procesom regulatorne suradnje na konvergenciji, uz istodobno osiguravanje odgovarajuće razine fleksibilnosti (npr. u odnosu na prijelazna razdoblja). Sporazumom se ne smije smanjiti razina pristupa tržištu stvorena već postojećim bilateralnim sporazumima između država članica EU-a i država članica ASEAN-a.

- (1) Komisija mora osigurati da sporazum bude usklađen s Ugovorom i relevantnim zakonodavstvom EU-a.
- (2) Sporazumom bi trebalo osigurati da se u svim pitanjima obuhvaćenima sporazumom prema svim zračnim prijevoznicima EU-a postupa jednako i bez diskriminacije, bez obzira na njihovu državu, a sve s time povezane rezerve bilo koje od stranaka trebale bi biti ništavne.
- (3) Sporazumom bi trebalo predvidjeti odgovarajuće mehanizme za provjeru i razmjenu informacija radi osiguravanja uzajamnog povjerenja u ispunjenje preuzetih obveza, kako bi se osigurali jednaki tržišni uvjeti.
- (4) U sporazum bi trebalo uključiti odredbu o podnošenju zahtjeva zračnih prijevoznika za dozvolu za rad. Ta bi se odredba trebala temeljiti na kratkim postupcima te bi za zračne prijevoznike EU-a trebala biti usklađena s odredbama Ugovorâ EU-a i pravom EU-a o izdavanju dozvola.
- (5) Trebalo bi uzeti u obzir odredbu kojom se dopušta mogućnost daljnje ili potpune liberalizacije vlasništva i nadzora nad zračnim prijevoznicima na temelju načela uzajamnosti i načela jednakih mogućnosti.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

- (6) Sporazumom bi se trebala postići liberalizacija tržišta zračnog prometa između EU-a i ASEAN-a te osigurati osnova za pošteno i otvoreno tržišno natjecanje koje podliježe regulatornim uvjetima koji se jednako primjenjuju na prijevoznike iz EU-a i one iz ASEAN-a. Inače se ne bi postigao važan cilj stvaranja jednakih tržišnih uvjeta. Stoga je važno utvrditi glavna područja u kojima se moraju stvoriti jednaki tržišni uvjeti, uzimajući u obzir interese potrošača i zračnih prijevoznika. Trebalo bi utvrditi i procijeniti moguću neusklađenost propisa EU-a i ASEAN-a u tim područjima. Time bi se pripremila osnova za razvoj regulatornog okvira za takav sporazum.

Liberalizacija tržišta zračnog prometa između EU-a i ASEAN-a trebala bi, na uzajamnoj osnovi, za putničke i kombinirane usluge uključivati prometna prava treće i četvrte slobode, a za usluge unutar EU-a i unutar ASEAN-a prometna prava pete slobode; za isključivo teretne usluge trebala bi uključivati prometna prava treće, četvrte i pete slobode.

- (7) Sporazumom bi trebalo utvrditi što je moguće strože odredbe o sigurnosti i zaštiti zračnog prometa. Cilj bi trebalo biti postizanje razina usporedivih s onima dosegnutima unutar Unije i, prema potrebi, usklađenih s međunarodno priznatim normama i preporučenim praksama i postupcima za usluge u zračnoj plovidbi.
- (8) Sporazum bi trebao uključivati čvrste odredbe o poštenom tržišnom natjecanju i državnim potporama kako bi se osigurali jednaki uvjeti za sve sudionike na tržištu. Kao temelj za pregovore trebalo bi se koristiti europskim predloškom za pitanje poštenog tržišnog natjecanja, takozvanom klauzulom o poštenom tržišnom natjecanju, a u sporazum bi trebalo uključiti sva njezina načela.

Sporazum bi trebao uključivati odredbe za osiguravanje transparentnosti, posebno u vezi s financijskim i računovodstvenim informacijama, kako bi se zajamčila usklađenost sa zahtjevima iz sporazuma.

- (9) Sporazumom bi trebalo obuhvatiti odredbe o operativnoj i tržišnoj fleksibilnosti (npr. aspekti intermodalnosti između različitih vrsta prometa).

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

- (10) Sporazum bi trebao sadržavati odredbe kojima se osigurava da se politikama i zakonima stranaka promiče visoka razina zaštite u području rada i socijalnih pitanja te odredbe kojima se osigurava da se mogućnostima stvorenima sporazumom ne slabe nacionalno zakonodavstvo i norme o radu ni njihova provedba. Sporazumom bi također trebalo promicati međunarodno dogovorene norme i sporazume u području rada i socijalnih pitanja, koji su relevantni za sektor zrakoplovstva, a posebno one definirane temeljnim konvencijama Međunarodne organizacije rada, kao i njihovu učinkovitu provedbu.
- (11) Sporazumom bi trebalo ponovno naglasiti važnost i hitnost poduzimanja mjera za borbu protiv klimatskih promjena te važnost koju u području zrakoplovstva ima njihovo povezivanje s odgovarajućim normama koje se odnose na okoliš. Ostavljajući prostora za detaljniji dijalog o globalnim mjerama, sporazumom bi trebalo promicati i odgovarajuće norme i zakonodavstvo EU-a te u potpunosti očuvati regulatornu autonomiju svih stranaka da razvijaju i održavaju odgovarajuće zakonodavstvo za rješavanje pitanja povezanih s klimom i okolišem.
- (12) Sporazumom ne bi trebalo zabraniti oporezivanje na nediskriminirajućoj osnovi zrakoplovnoga goriva dopremljenog u zrakoplov za letove između dviju točaka na državnom području stranke, uključujući letove između dviju država članica Europske unije.
- (13) Trebalo bi posebno istaknuti važnost rješavanja bitnih pitanja poslovanja.
- (14) Sporazum ne bi trebao utjecati na područje PDV-a. Nadalje, sporazum ne bi trebao utjecati na odredbe važećih sporazuma sklopljenih između određene države članice EU-a i određene države članice ASEAN-a kako bi se izbjeglo dvostruko oporezivanje u pogledu poreza na dohodak i imovinu.
- (15) Sporazumom bi trebalo osigurati da svi prijevoznici lokalno zarađena sredstva bez ograničenja mogu doznačiti u odabranu zemlju ili više njih, bez odgode, u slobodno konvertibilnoj valuti na temelju tržišnog tečaja.

- (16) Sporazumom bi trebalo predvidjeti mogućnost budućeg pristupanja Norveške i Islanda, a potencijalno i drugih trećih zemalja.
- (17) U tu bi svrhu u sporazum, koji bi trebao biti jednako vjerodostojan na svim službenim jezicima EU-a, trebalo uključiti klauzulu o jeziku.

3. STRUKTURA SPORAZUMA

Kada stupi na snagu, konačan sporazum imat će jaču pravnu snagu od odgovarajućih odredaba postojećih bilateralnih sporazuma o uslugama u zračnom prometu između država članica EU-a i država članica ASEAN-a, uzimajući u obzir horizontalne sporazume o zračnom prometu između EU-a i Singapura, Malezije, Vijetnama i Indonezije.

Mogla bi se predložiti postupna provedba određenih elemenata konačnog sporazuma, posebno liberalizacije tržišta zračnog prometa između EU-a i ASEAN-a.

Komisija bi pregovorima trebala dogovoriti odgovarajuće klauzule kako bi se sporazum privremeno primjenjivao u razdoblju između potpisivanja i stupanja na snagu.

4. UPRAVLJANJE SPORAZUMOM

Svaka će stranka biti odgovorna za provedbu sporazuma na svojem državnom području i u odnosu na svoje državljane i zračne prijevoznike.

Osniva se Zajednički odbor predstavnika stranaka, koji je odgovoran za upravljanje sporazumom i njegovu pravilnu provedbu.

U sporazum bi trebalo uključiti brz, učinkovit i obvezujući mehanizam za rješavanje sporova, kojim će se osigurati pravilna primjena sporazuma.

Ne dovodeći u pitanje mehanizam za rješavanje sporova, sporazum bi također trebao uključivati odredbe za primjenu u slučaju neispunjavanja obveza iz sporazuma, poput mogućnosti donošenja odgovarajućih zaštitnih mjera ili potpune ili djelomične suspenzije prava ili povlastica dodijeljenih na temelju uvjeta sporazuma.

5. PREGOVARANJE

Komisija pregovore vodi u skladu s ovim smjernicama i osigurava pravilnu koordinaciju s tekućim i budućim pregovorima u drugim relevantnim područjima.

_____

DECLASSIFIED

ODJELJAK 2.

POSTUPAK ZA PREGOVORE

Radna skupina za zračni promet imenuje se Posebnim odborom za pomoć Komisiji u pregovorima.

Pregovori se pripremaju dovoljno unaprijed. U tu svrhu Komisija što je prije moguće obavješćuje Posebni odbor o očekivanom rasporedu i pitanjima o kojima će se pregovarati i prosljeđuje mu sve relevantne dokumente.

Pregovori se vode na način kojim se tijekom cijelog njihova trajanja osigurava detaljno i pravodobno savjetovanje sa svim relevantnim dionicima.

Svakoj pregovaračkoj sjednici prethodi sastanak Posebnog odbora kako bi se tom Odboru omogućilo oblikovanje mišljenja i savjeta u vezi s pregovorima. Komisija Odboru osigurava sve informacije koje su mu potrebne za praćenje napretka pregovora.

Komisija nakon svake pregovaračke sjednice pismenim putem izvješćuje Posebni odbor o ishodu i napretku pregovora ako je došlo do novog razvoja događaja, a u svakom slučaju barem jednom u tri mjeseca.

Ne dovodeći u pitanje članak 17. UEU-a, Komisija može pozvati članove Posebnog odbora da joj, u ulozi stručnjaka, pomažu tijekom pregovora.

DECLASSIFIED